

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

UPA2023/imm. 47.1
2. maj 2023
Asii Chemnitz Narup

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Grønlands Selvstyre tilslutter sig udkast til Forslag til Lov om ændring af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland (Selvstændig bestemmelse om psykisk vold) og udkast til Anordning om ikrafttræden for Grønland af dele af lov om ændring af straffeloven og forskellige andre love.

(Naalakkersuisoq for Råstoffer og Justitsområdet)

Ordførerindlæg

Inuit Ataqatigiit ønsker et samfund med nultolerance over for vold. Derfor bakker vi op om og forpligter os til at arbejde med indsatser til forebyggelse af vold, beskyttelse af ofre og retsforfølgning af dem, der begår volden.

Inatsisartut besluttede sidste forår at vi skal tiltræde Istanbultraktaten, Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet. Ikke kun fysisk vold, men for eksempel også psykisk vold og seksuel vold. Traktaten er den mest vidtgående internationale traktat om denne alvorlige overtrædelse af menneskerettighederne.

FN anslår, at kønsbaseret vold er en af de mest forekomne menneskerettighedsovertrædelser globalt set.

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

Vi skal stå værn om Konventionen. For at kunne leve op til denne, skal vi kriminalisere alle former for vold, også psykisk vold i nære relationer. Det betyder, at vi i Inatsisartut i dag med dette beslutningsforslag skal skabe hjemmel til at udøvelse af psykisk vold er ulovligt og strafbart.

Med vedtagelsen af beslutningsforslaget tager vi som samfundet et nyt skridt. Vi sætter en grænse og markerer, at vi ikke accepterer nedværdigende, forulepende og krænkende adfærd og behandling af medmennesker.

Med vedtagelsen af beslutningsforslaget kommer vi et skridt nærmere efterlevelse af vores forpligtelse til at beskytte alle børn imod både fysisk og psykisk vold og andre former for mishandling, som vi er forpligtet til iht artikel 19 i FN's Børnekonvention.

Når der er tale om et nyt tiltag er der vigtigt at sikre at den nye bestemmelse kan blive implementeret i praksis. Fra Inuit Ataqatigiit forventer vi derfor, at alle involverede fagfolk – herunder hos politiet, anklagemyndigheden og domstolene får undervisning og uddannes i den nye bestemmelse.

Vi bemærker, at der vil blive udarbejdet en vejledning om håndtering af sager om psykisk vold. Vi bemærker også, at der vil blive taget udgangspunkt i en vejledning udarbejdet til dansk politi. Vi forventer naturligvis, at der gøres en stor indsats for at sikre at vejledningen tager afsæt i vort eget lands forhold.

Udover vejledning til fagfolk mender vi i Inuit Ataqatigiit at det er nødvendigt med en særlig borgeroplysningskampagne op til bestemmelsens ikrafttræden. Med det store antal sager om vold i hjemmet hos os, er det vigtigt at borgerne får kendskab til deres nye rettigheder.

Vi kan læse i bemærkningerne til lovforslaget at der kun forventes begrænsede merudgifter til implementeringen. Det undrer os. Vi vil bede Naalakkersuisut

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

sikre de fornødne økonomiske midler så der kan ske en grundig både undervisning af fagfolk samt grundig borgeroplysning i relevante medier.

Fysisk og psykisk vold mod kvinder og børn er desværre et velkendt og mangeårigt problem hos os. I starten af 1980-erne tog en række modige kvinder hul på dette tabu: vold i hjemmet. For præcis 40 år siden lykkedes det at åbne det første kvindekrisecentre i Nuuk – senere kom flere byer til. Alt arbejdet beroede på frivilligt arbejde. Nu ville man ikke mere lukke øjnene for at kvinder og børn skulle leve i vold og trusler om vold med al den angst, søvnløse nætter og tab af selvværd. Budskabet var klart: vold mod kvinder og vold i hjemmet er ikke et privat anliggende. Det er et samfundsanliggende, der skal handles på.

Vi taler om et globalt problem. Derfor er det så meget desto vigtigere at Inatsisartut besluttede at tiltræde Istanbulkonventionen. Vi vil fra Inuit Ataqatigiits side se frem til om nogle år at få besøg af GREVIO, som er det panel af eksperter der overvåger implementeringen af Konventionen. Deres iagttagelser og anbefalinger vil hjælpe os til at vi hele tiden arbejder på at overholde konventionen og blive stadig dygtigere som samfund til at sikre kvinders og børns rettigheder overholdes.

Med disse ord takker vi Naalakkersuisut for at fremlægge dette beslutningsforslag. Inuit Ataqatigiit støtter forslaget.

Som vi ønsker sendt til videre drøftelser i Lovudvalget inden 2. Behandlingen.